

Nyhet från greppa.nu

Ordning och reda minskar mjölkproduktionens klimatpåverkan

I en JTI-studie analyserades tre mjölkgårdar med hjälp av Lean-konceptet och en värdeflödesanalys, dessutom beräknades klimatavtrycket. Resultaten visar att det finns ett klart samband mellan de slöserier som identifierades enligt värdeflödesanalysen och mjölkgårdarnas klimatavtryck.

Foto: Janne Andersson

Lean syftar till att eliminera alla faktorer i produktionsprocessen som inte skapar värde för slutkunden.

I projektet identifierades ett antal slöserier på gårdarna. Orsakerna var bristande kommunikation och ledarskap, avsaknad av arbetsrutiner, bristande tid för reflektion och lärande, inget system för att hantera avvikelser och problem samt bristande underhåll. Det gick att koppla slöserier i form av foderspill på fält, vid lagring och på foderbord till klimatpåverkan.

Mer värde för mindre arbete

Lean är en filosofi om hur man hanterar resurser. Syftet med Lean är att identifiera och eliminera alla faktorer i en produktionsprocess som inte skapar värde för slutkunden. Enkelt uttryckt handlar det om mer värde för mindre arbete. Inom industrin är Toyota det företag som är mest känt för att utveckla Lean-konceptet till fulländning. Toyota karakteriserar Lean som en effektivisering med fokus på eliminering av slöseri, delaktighet och engagemang hos alla medarbetare och systematiska och ständiga förbättringar. Numera har Lean börjat tillämpas även inom tjänstesektorn.

KÄLLA: Melin, M., Rydberg A., Sundström B., Östergren K. och Berglund B. (2013). *Lean för konkurrenskraftig och klimateffektiv mjölkproduktion*. Rapport 414, Lantbruk & Industri. JTI – Institutet för jordbruks- och miljö teknik, Uppsala.

[LÄS MER >>](#)

PÅ SAMMA TEMA:

[2013-12-20 >>](#)

Nytt koncept för klimatrådgivning

[2013-11-22 >>](#)

Stor variation i husdjurskötselns klimatavtryck

[2013-10-29 >>](#)

Vallen minskar mjölkgårdars miljöpåverkan

[2013-06-20 >>](#)

Vitklöver i betesvallen minskar mjölkens klimatavtryck

[2013-06-14 >>](#)

Avel – en metod att minska utsläpp

greppa näringen

Från foder till mjölkleverans

När Lean ska tillämpas på en mjölkgård börjar det med en så kallad värdeflödesanalys av mjölkens värdekedja. Mjölkens värdekedja börjar med fodret som levereras till gården och slutar med leverans av mjölk som uppfyller mejeriets kvalitetskrav. Allt som inte bidrar till att öka värdet betraktas som slöseri.

I JTI-studien ingick två konventionella mjölkgårdar med respektive 350 och 246 mjölkkor. Mjölkkavkastningen var 10 000 kg ECM respektive 9 600 kg ECM. Den tredje mjölkgården var under omställning till ekologisk mjölkproduktion och hade 95 mjölkkor som avkastade nästan 12 000 kg ECM.

Viktigt med stöd utifrån

Studien inleddes med en workshop där lantbrukarna och en del av mjölkgårdarnas anställda deltog. Syftet i korthet var att introducera Lean och kartlägga gårdarnas arbetsprocesser. Därefter genomfördes en värdeflödesanalys på varje gård. Dessutom skulle varje anställd ge förslag på förbättringar i arbetsprocessen. Efter ett par veckor besöktes gårdarna igen för uppföljning och diskussion kring prioriteringar i arbetet. Alla mjölkgårdarna fick möjlighet till coachning under en 18-månadersperiod.

Parallellt beräknades klimatavtrycket för varje gård med hjälp av Greppaverktyget Cofoten. Per liter mjölk var antalet koldioxidekvivalenter 0,97 och 1,2 för de konventionella mjölkgårdarna och 0,86 för den blivande ekologiska mjölkgården.

En slutsats från studien var att modellen som använts i detta projekt kan tillämpas som introduktion av Lean i andra mjölkföretag. Viktigt i Lean-arbetet är att ha någon form av stöd utifrån, till exempel av coachning.

[Christian Swensson](#)

Foto: Janne Andersson

För att kunna eliminera slöseri måste man identifiera grundorsakerna.

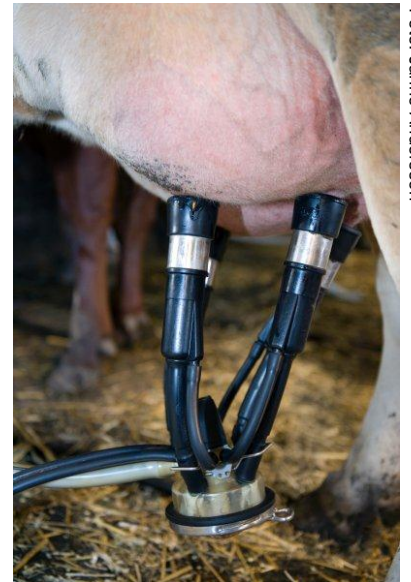

Foto: Janne Andersson

Vid tillämpning av Lean på mjölkgårdar börjar arbetet med en värdeflödesanalys av mjölkens värdekedja.

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Redaktör:
Berit Haggren
0470-692 00
berit@haggren.eu

greppa näringen